

POLÍCIA PRE 21. STOROČIE

SPOLU - občianska demokracia

Hlavný cieľ: Posunúť slovenskú políciu do 21. storočia

- Politická nezávislosť Polície (imunizácia pred volebnými cyklami)
- Presné pravidlá kariérneho postupu
- Rovnosť pred zákonom
- Verejná kontrola výberu funkcionárov Polície
- Presná a adresná zodpovednosť policajných funkcionárov
- Odmeňovanie podľa výkonnostných kritérií (Hodnotiaci systém)
- Primeraný plat (nielen pre príslušníkov Polície, ale aj pre civilných zamestnancov)

OPATRENIA

Opatrenia sú rozdelené na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé.

Krátkodobé opatrenia sú tie, ktoré vieme uskutočniť v pomerne krátkom čase, teda vlastnými silami bez nutnosti zmien v legislatíve.

Krátkodobé opatrenia:

1. Štatistika: navrhujeme presnú štatistiku, reálne ukazujúcu nápad a objasnenosť trestnej činnosti, s nulovou toleranciou k manipulácii so štatistickými údajmi. Štatistiku zmerať hlavne na reálne skutky a nie fiktívne (účinná ľútosť, čin inak trestný zistený operatívou pred začatím TS (desiatové lúpeže atď.). Vo zvýšenej miere venovať pozornosť latentnej kriminalite nepočítajúc do výsledkov operatívnych zložíek prípady, kde je daný páchatel už oznamovateľom (najčastejšie pri ekonomike, výžive atď. kde reálne operatívny pracovníci nevykonali žiadnu činnosť). Zrušenia vypisovania červených B- KARIET manuálne. V 21 storočí by malo byť bežné len evidencia v informačných systémoch polície a tieto karty reálne nikto v praxi typovanie páchatelov nevykonáva. Zaťažuje to činnosť OČTK a viaže pracovníkov ktorí vykonávajú kontrolu vypisovania týchto kariet.
2. Činnosť základných útvarov, teda útvarov prvého kontaktu: prispôbiť reálnym potrebám výkonu služby, zrušiť nezmyselné a formálne kontrolné body, povoliť hliadkam väčšiu flexibilitu pri vyhľadávaní a objasňovaní priestupkov a trestných činov.
3. Sfunkčniť zariadenia v policajných autách, ktoré dlhodobo nefungujú (SOITRON, GPS) tak, aby operačné stredisko disponovalo informáciou kde sa hliadka Polície nachádza a vedelo okamžite reagovať a vyslať najbližšiu hliadku na pomoc občanom pri ochrane ich života, zdravia a majetku.
4. Nariadením zrušiť prax každé nariadenie, smernicu, pokyn v plnom znení tlačíť pri oboznamovaniach . Dnes sa tieto informácie aj zjavne nepotrebné pre konkrétny útvar alibisticky tlačia na každom útvare a pripínajú k prezenčnej listine, kde tieto majú často každé niekoľko desať strán. Úplne by stačilo raz za mesiac dať na vedomie aké nové predpisy boli schválené. Prípadne oboznamovať emailom alebo cez SAP.
5. Využívanie objektívnej zodpovednosti prostredníctvom určených technických prostriedkov v SR, tak ako je tomu v okolitých štátoch EU, z dôvodu odstránenia bezdôvodného

šikanovania resp. obmedzovania účastníkov cestnej premávky (napr. vodiči vozidiel, cyklisti) príslušníkmi dopravnej polície,

6. Transparentné a finančne efektívne zabezpečenie materiálno-technického vybavenia pre príslušníkov priameho výkonu služby PZ za účelom zefektívnenia poskytovaných služieb občanom SR, ale aj cudzincom prichádzajúcim legálne na územie SR

Strednodobé opatrenia:

1. Zmeniť systém hodnotenia práce policajta tak, aby odrážal jeho skutočne vykonanú prácu, prihliadal na špecifiká útvaru, kde daný policajt slúži. (teda povedať nie bezmyšlienkovému zastavovaniu áut za účelom uloženia pokuty)

2. Zmeniť prístup základných útvarov k spolupráci s OR PZ (často len snaha posunúť vec na okres a ta súčinnosť končí) a určiť jasnú podriadenosť policajtov v službe na základných útvaroch pri realizovaní výjazdov. V súčasnosti v zmysle nariadenia nutná komunikácia vyšetrovateľa s riaditeľom OO PZ. ....

3. Zmeniť hlavné zameranie výkonu služby dopravnej polície z represívnej činnosti na činnosť zameranú na ochranu života, zdravia a majetku účastníkov cestnej premávky (nehodnotiť službu dopravnej polície podľa počtu priestupkov a výšky uložených pokút ale stavu dopravno-bezpečnostnej situácie v danom regióne),

4. Zmena štruktúry výkonu služby dopravnej polície hlavne so zreteľom na riadiacu, organizátorskú a kontrolu činnosť nadriadených (jediný výkonný útvar PZ, ktorý nemá zástupcu riaditeľa),

5. Zefektívnenie a posilnenie výkonu služby dopravnej polície prostredníctvom preloženia kompetencii pri prepisoch vozidiel na okresné úrady,

6. Zabezpečiť, aby súčasné softvérové vybavenie PZ bolo schopné bezodkladne a bez akýchkoľvek výpadkov zabezpečiť presnú lokalizáciu človeka volajúceho na linku národného čísla tiesňového volania 158 a tým následne poskytnúť človeku v tiesni bezodkladnú pomoc.

7. nevyhnutne zabezpečiť obmenu techniky modernými a finančne nenáročnými formami, ako je tomu aj v iných krajinách EU, napr. SCV prostredníctvom operatívneho leasingu, resp. využiť skutočnosť, že SR je automobilová veľmoc a vysúťažiť SCV vo výrobných cenách od jedného dodávateľa spolu s následným servisom,

8. zabezpečiť priebežnú modernizáciu informačných systémov PZ tak, aby ich prevádzka nebola finančne náročná a nemohlo dochádzať napr. k ich zneužívaniu v prospech nepovolaných tretích osôb

Dlhodobé opatrenia:

1. Novelizovať zákon č. 73/1998 o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, SIS, ZVJS v znení neskorších predpisov, napr. časť piata: Platové náležitosti a ďalšie náležitosti, upraviť funkčný plat a hodnotný príplatok
2. Novelizovať zákon č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore, kde je potrebné novelizovať § 6, ods. 1
3. Novelizovať Trestný zákona a Trestný poriadok v rámci toho zakotviť v polícii jeden OČTK spadajúci pod OKP . (Dnes zbytočné kompetenčné spory a duplicita úkonov pri prechode spisu zo skráteného vyšetrovania do vyšetrovania)
4. Zintenzívniť preventívnu činnosť služby dopravnej polície vo vzťahu k rizikovým účastníkom cestnej premávky - deti, seniori (nie sú vyčlenení policajti služby dopravnej polície na vykonávanie predmetnej činnosti).

Dokument je podrobnejšie štruktúrovaný do troch blokov podľa tematickosti opatrení:

Blok A

PRÁCA S LUĎMI

1. Výber policajtov
2. Kariérny rast (zohľadniť v zákone o PZ)
3. Hodnotenie a vzdelávanie
4. Najvyšší funkcionári (výber, hodnotenie, odvolanie + platy a počty)

Blok B

ORGANIZÁCIA POLÍCIE, EFEKTÍVNE VYUŽÍVANIE ZDROJOV A DOBRÉ PRACOVNÉ PROSTREDIE, NAKA

1. Útvary s celoslovenskou pôsobnosťou (UHCP, NAKA, Letka MV SR)
2. Krajské a okresné riaditeľstvá
3. Efektívne využívanie zdrojov
4. Dobré pracovné prostredie (debyrokratizácia práce policajta)
5. Sociálne zabezpečenie policajtov
6. Štatistika

Blok C

POLITIZÁCIA A PRIVATIZÁCIA POLÍCIE

1. Legislatíva
2. Inšpekcia MV SR
3. Verejná kontrola

Blok A

PRÁCA S LUĎMI

1. Výber policajtov:

1.1 Kritériá na výber nových príslušníkov Policajného zboru

V súčasnej dobe sa kritériá na výber nových príslušníkov Policajného zboru rozdeľujú na tieto základné prvky:

- Skúška zo štátneho jazyka
- Psychodiagnostické vyšetrenie
- Lekárske vyšetrenie
- Previerka fyzickej zdatnosti

Podmienkou je aj bezúhonnosť a spoľahlivosť, štátne občianstvo Slovenskej republiky, trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ovládanie štátneho jazyka, ku dňu prijatia do štátnej služby príslušníka Policajného zboru nie je členom žiadnej politickej strany, alebo hnutia, je spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu.

Týmto nastaveným kritériám sa nedá takmer nič vyčítať. Je však na zváženie, ako motivujú dnešných mladých ľudí požiadať o prijatie do služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. Vek prijatia do služobného pomeru je 21 rokov.

Demotivačný charakter má :

- Nízky nástupný plat (služobný príjem)
- Nedefinovaný kariérny rast (absencia všeobecne dodržiavaného kariérneho postupu)
- Nepripravenosť mladého človeka na širokú škálu úloh, ktoré Policajný zbor plní zo zákona
- Nezohľadnený trvalý pobyt uchádzača o prijatie k Policajnému zboru, jeho miestna a osobná znalosť, prioritu má Bratislava

NAVRHUJEME:

- Minimálny plat príslušníka Policajného zboru aby sa odvíjal od priemerného platu v národnom hospodárstve
- Znížiť vek prijatia na 18 rokov, prvým rokom služby príslušníci Policajného zboru zaradení do poriadkových oddielov, kde by trénovali zásahy pod jednotným velením, streľbu zo služobných zbraní, jazdu služobnými motorovými vozidlami a podanie prvej pomoci. Zvyšovanie disciplíny a pripravenosti služby občanom.
- Do služobného pomeru priamo nadriadený s personálnou právomocou (praporčičke funkcie), mladý policajt po škole nastupuje prednostne na útvar, ktorý ho prijal.
- Civilní zamestnanci - podporné činnosti, bez ktorých nie je možné vykonávať policajnú prácu, ale nemusia byť v služobnom pomere
- Upraviť platy civilných zamestnancov v rámci Ministerstva vnútra tak, aby reagovali na vývoj minimálnej mzdy a zabezpečiť adekvátne ohodnotenie práce.

2. Kariérny rast

Na základe hore uvedených skutočností je potrebné vytvoriť a následne zrealizovať záväzné nariadenie o kariérnom postupe v Policajnom zbore. Dané nariadenie bude riešiť kariérny postup v každom útvere Policajného zboru rešpektujúc jednotlivé špecifiká týchto útvarov.

2.1 Prehodnotiť systém platových tried

Nie je možné mať dve platové triedy pre praporčikov a sedem platových tried pre dôstojníkov Policajného zboru. Vyrábame dôstojníkov Polície, dehonestovali sme hodnoti v Policajnom zbore, v súčasnej dobe existujú len minimálne hodnotné príplatky. Zaviesť presný systém hodností závisiacich od funkcie príslušníka Policajného zboru (napr. hodnosť plukovníka vyhradená len riaditeľom Krajských riaditeľstiev Policajného zboru s príslušným hodnotným

príplatkom). Teda na Obvodnom oddelení zostanú prevažne práporčicke hodnosti s adekvátnym hodnotným príplatkom, dôstojnícke hodnosti zostanú len riadiacim pracovníkom (max. hodnosť kapitán).

Zvýšením platových tried v práporčických hodnostiach riešiť väčšiu diferenciaciu príslušníkov Policajného zboru na základných útvaroch (napr. do vyššej platovej triedy menovať špecialistu na rómsku problematiku, pyrotechnika, pomocného pyrotechnika so špeciálne vycvičeným psom na vyhľadávanie výbušnín, kriminalistického technika a pod.)

Presne stanoviť za akú činnosť je možné dostať odmenu (záchrana života, zvládnutie mimoriadnej situácie a pod.), zákon NR SR č. 73/1998 o štátnej službe to rieši veľmi všeobecne.

2.2 Prehodnotiť tabuľkový stav policajtov na servisných útvaroch:

Po dôkladnej analýze tam, kde je to možné, je potrebné nahradiť tieto servisné útvary externou firmou (napr. poskytovanie IT služieb – samotný servis počítačovej techniky), alebo „scivilniť“ tieto miesta.

Zrušiť policajné miesta na samotnom ministerstve vnútra SR. V súčasnej dobe je umelo udržiavaný vysoký stav policajtov, ktorí však zároveň nevykonávajú službu v zmysle plnenia úloh Policajného zboru podľa Zákona NR SR č. 171/93 Z. z. Zákon o Policajnom zbore. Vykonať odborný audit sekcií a odborov na samotnom Ministerstve vnútra SR. Na základe vykonaného auditu zabezpečiť efektívnu organizačnú štruktúru na samotnom Ministerstve vnútra.

3. Hodnotenie a vzdelávanie

Vypracovať efektívny systém hodnotenia práce príslušníkov Policajného zboru s prihliadnutím na špecifiká ich služobného zaradenia. Zároveň zapracovať do systému aj benefity v podobe osobných príplatkov, ktoré budú vyplácané na základe dosahovaných výsledkov (aj dochádzka – PN, OČR a pod. a prípadne aj ochota nastúpiť do služby v mimoriadnych situáciách, tzv. "hodnotenie nadriadeného").

Zohľadniť regionálne rozdiely a špecifiká výkonu služby, ktoré sú iné v Bratislave a iné na východe Slovenska.

Na základe presne stanovených kritérií systém hodnotenia práce stanovuje výšku osobného príplatku a každé tri mesiace nanovo prerozdeľuje v rámci útvaru. Zodpovedný na údaje v systéme je príslušný nadriadený policajt. Teda efektívne prerozdeľovanie osobného príplatku na základe dosiahnutých výsledkov.¹

3.1 Vzdelávanie v Policajnom zbore

V spolupráci s odborníkmi z APZ a stredných odborných škôl Policajného zboru vypracovať reformu vzdelávania príslušníkov Policajného zboru a do jej rámca zapracovať tzv. rozdielové skúšky, ktoré absolvuje príslušník Policajného zboru pri žiadosti o preradenie na vyššie funkčné zaradenie na vyššiu platovú triedu. Rozdielové skúšky by akceptovali špecifiká zaradenia príslušníka Policajného zboru na jednotlivých typoch útvarov Policajného zboru, teda či je zaradený na obvodnom oddelení Policajného zboru alebo na okresnom dopravnom inšpektoráte, či na odbore kriminálnej polície. Taktiež je nutné, aby riadiaci funkcionári absolvovali kurzy riadenia ľudských zdrojov (základy personálnej práce – už v súčasnej dobe manažérske vzdeláva prebieha, avšak je potrebné ho v budúcnosti nastaviť tak, aby sa pri opakovanom absolvovaní manažérskeho vzdelávania absolventi dozvedeli vždy niečo nové a nie opakovať stále to isté; zároveň je však potrebné toto vzdelávanie upraviť pre rôzne stupne riadenia riadenia).

Pre vyššie manažérske funkcie v Policajnom zbore je potrebné akceptovať vysokoškolské vzdelanie použiteľné na prácu v polícii, t.j. právne vzdelanie, vzdelanie získané na Akadémii PZ, alebo na vysokej škole, ktorá je na daný smer akreditovaná, napr. Žilinská

---

¹ S osobným ohodnotením bude vždy problém. Je totiž naviazané na subjektívne hodnotenie osoby, ktorá to má vykonať objektívne. Z môjho pohľadu je skôr dôležité odstupňovanie osobných príplatkov k hodnotiam. Príklad: práporčické hodnoti od 50 – 200, „poddôstojnícke“ do 300 a dôstojnícke do 400, pričom sme skôr za udeľovanie osobného príplatku podľa výsledkov z predošlého roku a to na celý kalendárny rok. Na oplátku by malo byť určenie osobného príplatku nadriadeným náležite odôvodnené aby bolo preskúmateľné.

univerzita, fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov (dopravný inžinier), alebo Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach (na pozíciu hlavný veterinárny lekár MV SR).²

3.2 Vzdelávanie policajtov a prípravné konanie

Vzdelávať policajtov s prihliadnutím na ich konkrétnu službu v Policajnom zbore, avšak zohľadniť vo vzdelávaní aj potrebu efektívneho prípravného konania (práca na mieste činu, neodkladné a neopakované úkony, samotné vyšetrovanie). Úlohou prípravného konania je objasnenie vecí v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, či bude podaná obžaloba. Teda pripraviť kvalitných policajtov tak, aby boli odborne vyškolení na zvládnutie osobitostí prípravného konania a zabezpečili, aby boli pred súd postavené osoby, u ktorých je dôvodné podozrenie, že spáchali žalovaný trestný čin a zároveň zhromaždili dôkazný materiál pre súdne pojednávanie.³

4. Najvyšší funkcionári (výber, hodnotenie, odvolanie)

4.1 Prezident Policajného zboru

Prezidenta Policajného zboru by na návrh ministra vnútra SR menovala vláda SR (presne vymedziť a určiť podmienky za ktorých by sa príslušník Policajného zboru mohol stať kandidátom na prezidenta Policajného zboru, doterajšie podmienky sú priveľmi všeobecné) bez určovania dĺžky jeho funkčného obdobia.

² U nás je pomerne neefektívny systém posielat' ľudí na dôstojnícke kurzy pričom sa často stáva, že tí čo majú o dôstojnícke miesta záujem, na dôstojnícke kurzy nepošlú a naopak. V USA majú veľmi jednoduchý systém. Ak sa chce napr. pochôdzkar stať detektívom, prihlási sa na „predpokladové“ skúšky, tie sú náročné na vzdelanie a praktické skúsenosti, a vyžadujú poctivú prípravu. V prípade, ak si uchádzač požiada o tieto skúšky a zloží ich, mohol by spĺňať predpoklady na dôstojnícky kurz alebo danú funkciu (ak má samozrejme požadovanú kvalifikáciu). Ak sa u nás básni o celoživotnom vzdelávaní, ako základnej požiadavke pri uchádzaní sa na preradenie na vyššiu funkciu, mali by byť funkcionári práve tí, ktorí by prešli praxou a viacerými kvalifikačnými skúškami.

³ Myslíme si, že každý policajt by mal prejsť cez obvodné oddelenie bez jedinej výnimky min. Je potrebné nastaviť premisu tak, aby príslušníci, ktorí boli na najvyťaženejších oddeleniach a majú najviac služobných skúseností, boli v istom zmysle „protežovaní“ pri kariérom postupe oproti kolegom z obvodných oddelení, kde nie je možné získať toľko skúseností. Policajt ktorý chce byť „karierista“(v dobrom zmysle) musí mať motiváciu prihlásiť sa na ťažké útvary, kde je nedostatok ľudí ako napr. v Bratislave. Je rozdiel či ich do BA nútíme chodiť alebo ich postrčíme, aby tam chceli ísť sami.

Odvolať prezidenta Policajného zboru by na návrh ministra vnútra mohla vláda SR za presne stanovených podmienok. Politická zodpovednosť ministra vnútra SR za menovanie a výkon činnosti prezidenta Policajného zboru by nebola dotknutá. Minister vnútra SR by mal k dispozícii zoznam kandidátov, ktorý mu predkladá komisia vytvorená špeciálne za účelom výberu kandidátov vhodných na funkciu prezidenta Policajného zboru.

Prihlásení kandidáti by museli spĺňať stanovené podmienky a predpoklady na uvedenú funkciu (tieto kritéria sú ešte predmetom diskusií – dĺžka služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, manažérska prax, a pod.).

Komisia by mala byť vytvorená v rámci Ministerstva vnútra SR, skladajúc sa z piatich členov. Po jednom členovi by menoval minister vnútra SR, rektor Akadémie Policajného zboru, Odborový zväz Polície a v rámci kontroly verejnosti jedného člena menovala Asociácia policajtov vo výslužbe a jedného člena aby menovalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Súčasná a platná novela zákona o Policajnom zbore, stanovuje veľmi všeobecné podmienky pre kandidátov na dôležitý post prezidenta Policajného zboru a zároveň nestanovuje presné podmienky za ktorých je možné prezidenta policajného zboru odvolať a výrazne sťažuje odvolávanie prostredníctvom 3/5 väčšiny v branno-bezpečnostnom výbore parlamentu.

4.2 Prezidiálni funkcionári Policajného zboru

V rámci záväzného kariérneho postupu by ich po odporúčení príslušnej komisie vyberal priamy nadriadený.

4.3 Regionálni funkcionári Policajného zboru

Krajskí riaditelia Policajného zboru menovaní prezidentom Policajného zboru na základe výberového konania s presne stanovenými podmienkami. T.j. záväzne stanoviť a následne akceptovať stanovené podmienky a predpoklady príslušníka Policajného zboru na túto funkciu, menovať komisiu, ktorá vypočuje kvalifikovaných kandidátov (ich víziu a cieľ) a následne odporučí prezidentovi Policajného zboru vhodného kandidáta. Zloženie komisie dvoch členov určí prezident Policajného zboru, po jednom členovi vymenujú Akadémia Policajného zboru a

odborový zväz Polície a jedného člena vymenuje Asociácia policajtov vo výslužbe, Ministerstvo spravodlivosti (z krajskej prokuratúry) a zástupca verejnosti (mimovládne organizácie). Pozn.: návrh menovať do komisie zástupcu Ministerstva spravodlivosti z radov miestnej krajskej prokuratúry súvisí so silným postavením prokurátora v prípravnom konaní a teda nevyhnutnej spolupráce medzi Políciou a prokuratúrou.

Okresní riaditelia Policajného zboru menovaní krajským riaditeľom za podmienok uvedených vyššie t.j. záväzne stanoviť a následne akceptovať stanovené podmienky a predpoklady príslušníka Policajného zboru na túto funkciu, menovať komisiu, ktorá vypočuje kvalifikovaných kandidátov (ich víziu a cieľ) a následne odporučí krajskému riaditeľovi Policajného zboru vhodného kandidáta. Komisiu menuje riaditeľ krajského riaditeľstva z funkcionárov Policajného zboru, ktorí splnili presné stanovené podmienky obsiahnuté v príslušnom kariérom postupe (počet odslúžených rokov, príslušné rozdielové skúšky, predošlé riadiace funkcie) v podobnom zložení ako je komisia uvedená vyššie s prihliadnutím na špecifiká okresnej úrovne riadenia Policajného zboru.⁴ Z kandidátov komisia odporučí krajskému riaditeľovi aspoň dvoch kandidátov na príslušnú funkciu.

Následne títo vysokí manažéri Policajného zboru v plnej osobnej zodpovednosti menujú funkcionárov na nimi podriadených útvaroch, ale za presne stanovených podmienok (kvalifikačné predpoklady, kariérny postup a pod.)

Odvolávanie regionálnych funkcionárov za presne stanovených podmienok rieši príslušný nadriadený s personálnou právomocou.

---

⁴ Pozn.: v komisii prokurátor z okresnej prokuratúry a pod.

Blok B

ORGANIZÁCIA POLÍCIE, EFEKTÍVNE VYUŽÍVANIE ZDROJOV A DOBRÉ PRACOVNÉ PROSTREDIE

1. Útvary s celoslovenskou pôsobnosťou

(UHCP, NAKA, Letka MV SR)

Hraničná a cudzinecká polícia: Súčasný stav rozdelenia oddelení: Bratislava, Banská Bystrica, Prešov, Sobrance, Medveďov, Sečovce.

UHCP: v súčasnej dobe absentuje (okrem Schengenskej hranice) operatívna ochrana štátnej hranice medzi štátmi EU. Formálne túto ochranu vykonávajú miestne Obvodné oddelenia PZ, ale v praxi kontrolujú policajti 1 x mesačne hraničné kamene a to je všetko. Nie sme pripravení zvládnuť nápor utečencov na naše vnútorné hranice, ledva ich vieme odtransportovať cez naše územie smerom na Nemecko. Taktiež nie sme pripravení poskytnúť aspoň základnú pomoc prípadným utečencom (ubytovanie, strava, zdravotnícke zabezpečenie). Nie sú k dispozícii operatívne zásoby vakcín a liekov a ani zdravotnícky personál, ktorý by sme vedeli urgentne vyčleniť (zvážiť spoluprácu s Ministerstvom obrany SR).

NAKA: Analyzovať súčasnú organizačnú štruktúru NAKA, prispôbiť ju súčasným požiadavkám a aktuálnemu vývoju závažnej trestnej činnosti. Dôvodnosť jej vzniku spočívala v zvýšení efektivity služobnej činnosti na úseku boja proti trestnej činnosti, ktorá svojim charakterom predstavuje najzávažnejšie formy trestných deliktov

Tieto dôvody stále trvajú, je preto potrebné tento útvar z celoslovenskou pôsobnosťou zachovať. Zároveň zmeniť systém riaditeľstiev a exozitúr Národnej kriminálnej agentúry, NAKA je mimo iného príslušná na trestné činy spadajúce pod špecializovaný trestný súd a úrad špeciálnej prokuratúry, je otázne či v prípravnom konaní presunúť časť kompetencií (tzv. malú korupciu na krajskú a okresnú úroveň).

Problém s technikou má aj NAKA, kriminalistickí technici a pod. (napr. zakúpený služobný fotoaparát bez objektívu). NAKA nemá útvar, ktorý by zabezpečoval montáž informačno-technických prostriedkov, v súčasnej dobe to zastrešuje iný útvar, ktorý nespadá pod NAKu a materiálno – technické zabezpečenie, ktoré k tomu používa je morálne zastarané oproti prostriedkom, ktoré sú v súčasnosti bežne dostupné na trhu.

Riešiť efektivitu tohto celoslovenského útvaru, dať možnosť riešiť tzv. malú korupciu aj útvarom na okresných riaditeľstvách Policajného zboru. Týmto spôsobom by sa samotná NAKA odbremenila a zároveň by bol vytvorený tlak, aby riešila kvalitatívne zložitejšie a závažnejšie prípady.⁵

Zabezpečiť, aby v rámci NAKA vznikol útvar, ktorý by zabezpečoval nákup a samotnú montáž informačno – technických prostriedkov na úrovni 21. storočia. NAKA nemá útvar, ktorý by zabezpečoval montáž informačno-technických prostriedkov, v súčasnej dobe to zastrešuje iný útvar, ktorý nespadá pod NAKu a materiálne – technické zabezpečenie, ktoré k tomu používa je morálne zastarané oproti prostriedkom, ktoré sú v súčasnosti bežne dostupné na trhu.

Stanoviť kvalifikačné predpoklady na jednotlivé tabuľky NAKA, aby sa do jej radov dostávali príslušníci Policajného zboru s najlepšimi pracovnými výsledkami.

Na základe pokynu prokurátora neumožniť kontrolu živého spisu nadriadeným vyšetrovateľom NAKy, za spis je zodpovedný vyšetrovateľ. Presne stanoviť, ktoré prípady sa môžu zaevidovať do tzv. NAKA toku.⁶

Letka MV SR: Na základe vzoru všetkých ostatných krajín EU a NATO odovzdať (delimitovať) všetky dopravné lietadlá pod správu Ministerstva obrany Slovenskej republiky

Letka sa musí prioritne venovať svojmu poslaniu a to je záchrana života, zdravia a majetku občanov, pomoc pri pátraní po osobách a veciach a ochrane štátnych hraníc Slovenskej republiky a Európskej únie.

Zabezpečenie nových vrtuľníkov pre potreby MV SR:

Zmysluplné rozdelenie vrtuľníkov v rámci Slovenska, tak aby boli k dispozícii potrebám Policajného zboru, Hasičskému a záchrannému zboru a Horskej službe (záchrana života, zdravia a majetku občanov, pátranie po osobách a veciach)

---

⁵ *Miestna a vecná príslušnosť útvarov pri trestných činoch korupcie by sa mala jednoducho riadiť podľa Trestného zákona, to je triviálna logika. NAKA by sa podľa nariadenia mala zaoberať len, ak sa jedná o verejne činnú osobu, škoda je nad 133.000,-€, jedná sa o projekty regionálneho alebo národného významu, organizovanou skupinou a pod.*

⁶ *Tu by sme chceli upriamiť pozornosť, pre nás na najdôležitejšiu, položku čo sa týka postupnej zmeny PZ. Ako primárny bod by dôjsť k zaradeniu ako dôvodu prepustenia príslušníka PZ podľa NMV 18/2008 čl. 1, nasledovne:*

a) upravuje alebo sa pokúša upraviť štatistické ukazovatele PZ

b) neoprávnene pôsobí alebo sa pokúša pôsobiť na dôveryhodnosť, zákonnosť, a účel trestného a priestupkového konania

Upravenie platových náležitostí pilotov tak, aby bola letka MV SR konkurencie schopná v prijímaní nových pilotov. V súčasnej dobe sa ich miesta scivilňujú a toto opatrenie je krátkodobé a nesystémové !

2. Krajské a okresné riaditeľstvá

Súčasný stav:

- Bratislava: Bratislava I – V, Malacky, Pezinok, Senec
- Trnava: Trnava, Dunajská Streda, Galanta, Senica, Skalica
- Nitra: Nitra, Nové Zámky, Komárno, Levice, Topoľčany, Šaľa
- Trenčín: Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Nové Mesto nad Váhom, Partizánske, Považská Bystrica, Prievidza
- Banská Bystrica: Banská Bystrica, Zvolen, Brezno, Lučenec, Rimavská Sobota, Revúca, Veľký Krtíš, Žiar nad Hronom
- Žilina: Žilina, Čadca, Liptovský Mikuláš, Dolný Kubín, Martin, Ružomberok
- Košice: Košice, Košice – okolie, Michalovce, Trebišov, Rožňava, Spišská Nová Ves
- Prešov: Prešov, Bardejov, Humenné, Poprad, Stará Ľubovňa, Vranov nad Topľou, Kežmarok, Svidník

Navrhovaný stav: (varianta A)

- ponechanie 8 krajských riaditeľstiev Policajného zboru
- prispôbiť územné členenie útvarov Policajného zboru územnému členeniu okresných súdov SR (napr. Okresné riaditeľstvo Šaľa začleniť pod Okresné riaditeľstvo Galanta, t.j. ponechať základné útvary + zriadiť detašované pracovisko Odbor kriminálnej polície v Šali).

- Je úplne zrejma prezamestnanosť niektorých okresných riaditeľstiev PZ (s počtom pod 100 plánovaných miest) – napr. Bánovce n. Bebravou, ktorých existencia je celkom nedôvodná vo vzťahu k osídleniu zabezpečovaného teritória a bezpečnostnej situácii – napríklad pri porovnaní s útvarmi v rámci RHCP (Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície) Sobrance, kde je niekoľkonásobne vyššie bezpečnostné riziko, a teda aj počet policajných miest je tak adekvátny. Rovnako ako sú typizované základné útvary PZ, tak by mali byť typizované aj okresné riaditeľstvá PZ. Zrušením, resp. začlenením menších okresných riaditeľstiev PZ, by došlo k značnej úspore finančných prostriedkov vyplácaných z dôvodu systematizovaniu množstva riadiacich funkcií.⁷

Navrhovaný stav: (varianta B)

verzia troch krajských riaditeľstiev Policajného zboru + Bratislava⁸

3. Efektívne využívanie zdrojov:

- Varianta A (ekonomická samostatnosť jednotlivých krajských riaditeľstiev)
- Varianta B (centrá podpory, ktoré majú na starosti aj príslušné krajské riaditeľstvá – samostatné rozpočtové organizácie)
- Zjednodušiť proces verejného obstarávania pre silové zložky a ich špeciálne komodity ako sú napr. rádiostanice, zbrane a iné technické prostriedky.
- V rámci krajských riaditeľstiev zabezpečiť postupnú výstavbu a prevádzku moderných center pre výcvik policajtov (moderná krytá strelnica, poskytovanie prvej pomoci a pod...)
- Efektívne využívať pridelené technické prostriedky ako sú zariadenia typu Soitron, GPS, kamery v služobných vozidlách (v súčasnej dobe takmer všetky tieto zariadenia nefungujú)

⁷ pozn.: Nie bezmyšlienkovité rušenie útvarov, ale zmysluplná náplň práce pre policajtov. Riešiť postavenie tzv. robotníkov polície, t.j. policajtov na okresných útvaroch na obvodných oddeleniach, vyšetrovateľov. Je zriadených veľa špecializovaných útvarov, ktoré ale nemajú adekvátne výsledky a z toho dôvodu chýbajú ľudské zdroje na najnižších pozíciách...

⁸ v oboch variantoch riešiť tabuľkové počty policajtov podľa počtu obyvateľov v danom regióne

- Zefektívniť proces opráv vozidiel v rámci Ministerstva vnútra a Policajného zboru⁹

V dnešnej dobe musia všetky policajné autá riešiť servis v týchto opravovniach bez možnosti iného výberu. Zákazky sú predražené aj o 300 %, čo je dokázateľný fakt pri porovnaní opráv s trhovými cenami. Taktiež auto do servisu nesie príslušník Policajného zboru, ktorý takto chýba vo výkone služby, oprava je nekvalitná a s dlhou reklamačnou lehotou.

Ďalším príkladom sú príslušníci Policajného zboru servisujúci a starajúci sa o sieť počítačov a príslušenstva Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorí majú hodnotu vyššie ako radoví príslušníci Policajného zboru, vyšší osobný príplatok, nárok na takú istú rentu (výsluhový dôchodok) ako príslušníci Policajného zboru v priamom výkone služby, čo vytvára nespravodlivý stav a neefektívny systém.

Navrhujeme scivilniť tieto miesta, alebo zabezpečiť externými firmami.

Centrum účelových zariadení Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktoré predstavuje neefektívne spojenie zariadení, ktoré si na seba dokázali zarobiť so stratovými rekreačnými zariadeniami. Centralizované verejné obstarávanie potravín, bez možnosti podpory podnikateľov z regiónov, neefektívne a nehospodárne.

Navrhujeme: Decentralizovať a odpredať stratové zariadenia a ostatné využiť v rámci povinnej rehabilitácie príslušníkov Policajného zboru.

4. Dobré pracovné prostredie (debyrokratizácia práce policajta)

V rámci Policajného zboru vytvoriť systém ktorý bude fungovať ako celok od najnižších útvarov, až po útvary s celoslovenskou pôsobnosťou, so schopnosťou zdieľať informácie v reálnom čase, zobrazovať tieto potrebné informácie v technických prostriedkoch polície, efektívne využívať pracovný čas na plnenie služobných úloh, prostredníctvom systému blokovat' stránky, ktoré by mohli policajta vyrušovať a rozptyľovať pri práci. Teda vytvoriť informačný systém Policajta 21. storočia, ktorý bude poskytovať informácie v reálnom čase tak, aby boli využiteľné pre operatívne rozhodovanie policajta na mieste činu, pri záchrane zdravia, života a majetku a pri mimoriadnych udalostiach (živelné pohromy, masívne narušenia verejného poriadku a pod.)

⁹ Pozn.: existujúci moloch z čias socializmu - Automobilové opravovne ministerstva vnútra SR (v Bratislave, Banskej Bystrici a v Košiciach s pobočkami v Nitre, Žiline a v Prešove).

Postupne rekonštruovať pracoviská jednotlivých policajných útvarov, v rámci rekonštrukcií riešiť aj program „Zelené Ministerstvo vnútra SR „, kde by sa začala využívať ekologická energia (slnéčné kolektory, tepelné čerpadlá), ako jeden zo zdrojov energie potrebnej na prevádzku týchto nehnuteľností.

Povinná rehabilitácia pre policajtov v zdravotníckych zariadeniach po odslúžených 15 rokoch (súčasný stav – nárok na 14 dní).

5. Sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov

Sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov je definované v zákone č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov.

System je aktuálne nastavený (v stručnosti) takto:

1. úsek nemocenského zabezpečenia – druhy dávok
  - a) náhrada služobného platu – 100 % služobného platu po dobu 30 dní
  - b) nemocenské – 70 % služobného platu od 31. dňa práceneschopnosti
  - c) vyrovnávací dávka – rozdiel medzi služobným platom pred prevedením a po prevedení na inú funkciu
  - d) materské – 70 % služobného platu.

2. úrazové zabezpečenie – v prípade, ak policajt utrpel služobný úraz alebo bola u neho zistená choroba z povolania
  - a) náhrada za stratu na služobnom plate
  - b) náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia
  - c) náhrada účelne vynaložených nákladov spojených s liečením
  - d) jednorazové mimoriadne odškodnenie

3. výsluhové zabezpečenie – je najviac diskutované a napádané
  - a) výsluhový príspevok
  - b) odchodné
  - c) úmrtné
  - d) výsluhový dôchodok
  - e) invalidný výsluhový dôchodok
  - f) vdovský výsluhový dôchodok
  - g) vdovecký výsluhový dôchodok
  - h) sirotsky výsluhový dôchodok

4. služby sociálneho zabezpečenia
  - a) rekreačná starostlivosť
  - b) kúpeľná starostlivosť
  - c) zabezpečenie pohrebu, resp. úhrada nákladov na pohreb

Zákon č. 328/2002 Z.z. od jeho prijatia v roku 2002 prešiel viacerými úpravami, naposledy v roku 2013, kedy sa zásadným spôsobom zmenil toľko diskutovaný a napádaný vznik nároku na výsluhový dôchodok z dovtedajších 15 rokov služobného pomeru na 25 rokov, pričom prechodné ustanovenia zákona umožňujú dlhodobo slúžiacim policajtom miernejší postup.

Tento radikálny zásah do sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov mal zabezpečiť predovšetkým stabilizáciu osobitného účtu, ktorému v tom období hrozilo, že bude v mínuse a bude nutná výrazná finančná podpora zo štátneho rozpočtu, čo bolo zapríčinené z veľkej časti odchodom dlhoročne slúžiacich policajtov a vojakov, v dôsledku čoho nastala nerovnováha medzi príjmami a výdavkami osobitného účtu. Aby zostal systém dlhodobo udržateľný, bola nevyhnutná takáto zásadná zmena. Takto nastavený systém (vznik nároku na výsluhový dôchodok až po 25 odslúžených rokoch) je sebestačný, bez predpokladu výraznej nerovnováhy na strane jeho príjmov a výdavkov.

Ďalší výrazný zásah do sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov spočívajúci v znižovaní, resp. obmedzovaní výsluhových dávok by jednoznačne (tak ako tomu bolo doposiaľ vždy) mal za následok masívne odchody dlhoročne slúžiacich policajtov, čo pri súčasnej neúplnej obsadenosti útvarov Policajného zboru môže priniesť predvídateľné negatívne dôsledky a reálnu hrozbu zlyhania celého Policajného zboru. Dlhoročných policajtov, od ktorých sa mladí policajti učia a oni im odovzdávajú svoje skúsenosti je už teraz málo a mladých policajtov je v posledných rokoch stále menej a menej, čo je dôsledok slabého finančného ohodnotenia v protiklade s náročnosťou služby, povinností a všetkých rizík, ktoré musia znášať.

Je potrebné zdôrazniť, že vždy, keď nastane hoci len informačný, ničím konkrétnym nepotvrdený šum, že „niečo sa bude diať so zákonom č. 328/2002 Z.z.“, na strane dotknutých osôb, policajtov a aj vojakov, to vyvolá obrovskú reakciu, posielajú sa rôzne „zaručené“ verzie pripravovaných zmien, policajti si nechávajú prepočítavať odslúžené roky, budúce výsluhové dôchodky, dokonca si pripravujú a vyplňajú žiadosti o uvoľnenie, tí starší ani nečakajú a hneď si žiadosť aj podajú, nastáva akási „panika“ a vždy sa takto Policajný zbor zbytočne pripraví o množstvo skúsených policajtov, ktorí učili nových. Preto akýkoľvek zásah do sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov musí byť veľmi citlivo zvažovaný.

Pokiaľ by muselo dôjsť k určitým zmenám a ústupkom, určite nie vo vzťahu k výsluhovým dôchodkom. Zmeny by mohli nastať napríklad vo vyplácaní služobného platu za obdobie starostlivosti o člena rodiny (tzv. OČR-ky), kde je možné vidieť nejaké rezervy, nakoľko policajt má nárok na plný služobný plat počas 9 kalendárnych dní (osamelý 14 dní). V civilnom sektore, pokiaľ to nie je ošetrené v príslušnej kolektívnej zmluve, má zamestnanec počas takejto neprítomnosti vyplácaných iba 55 % svojho platu.

Ďalšie obmedzenie je možné vidieť v limitovaní počtu čerpania služobného voľna s nárokom na služobný plat pri vyšetrení policajta alebo sprevádzaní jeho rodinného príslušníka. V porovnaní s civilnom sférou, kde si zamestnanec môže čerpať za celý kalendárny rok 7 dní na svoje ošetrovanie a 7 dní na sprevádzanie rodinného príslušníka. Policajti takéto obmedzenie nemajú, chýba tu nejaký mechanizmus k zabráneniu zneužívania týchto benefitov.

Policajný zbor v súčasnosti, a je to trend už niekoľko rokov, trpí chronickou neobsadenosťou predovšetkým základných útvarov, obvodné oddelenia PZ sú tak poddimenzované, že nadriadený má problém zabezpečiť jeho riadny chod a naplánovať služby bez neúnosného množstva nadčasových hodín. Mladí ľudia strácajú záujem o službu v Policajnom zbore, predovšetkým a jednoznačne kvôli nízkemu finančnému ohodnoteniu a ak

stratia aj istotu, že majú garantovaný aspoň výsluhový dôchodok v dnešnej podobe, tak atraktivita práce policajta sa bude ešte ďalej znižovať.

6. Štatistika

Vytvoriť (po odbornej diskusii) a pomenovať Novú štatistiku zohľadňujúcu reálny stav práce Policajného zboru.

Tzv. Novú štatistiku predstaviť verejnosti ako reálne zobrazujúci stav a vývoj kriminality na Slovensku a prácu Policajného zboru. Použiť ju ako prostriedok verejnej kontroly práce Policajného zboru.

Vytvoriť na stránkach Ministerstva vnútra (Policajného zboru) verejný priestor, ktorý bude pripravený zdieľať štatistiku a neustále ju aktualizovať.

Blok C

POLITIZÁCIA A PRIVATIZÁCIA POLÍCIE

1. Legislatíva:

NR SR: (stredno a dlhodobý cieľ)

- Novelizovať Zákon NR SR č. 171/93 Z.z. (napr. celková úprava existujúcich ustanovení § 6 Zákona NR SR č. 171/1993 o Policajnom zbore. Potrebná novela daného paragrafu, napr. v znení: „ Policajný zbor je podriadený prezidentovi Policajného zboru“.)
- Novelizovať súčasnú „ politickú „ novelu zákona č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore o voľbe prezidenta Policajného zboru, tak, aby pri jeho odvolávaní bol potrebný nadpolovičný súhlas členov výboru pre obranu a bezpečnosť. Pri samotnom kreovaní komisie, ktorá má posudzovať kandidátov na funkciu prezidenta Policajného zboru, chýba prvok verejnej kontroly.

Zabezpečiť člena komisie z Asociácie policajtov vo výslužbe (bývalí policajti) namiesto člena menovaného aktuálnym prezidentom Policajného zboru.

Nariadenia a interné predpisy MV SR a PZ: (krátko a strednodobý cieľ)

- podstatne zjednodušiť dnešný NEPREHLADNÝ systém nariadení

2. Sekcia kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra

- Zabezpečiť nezávislé postavenie inšpekcie Ministerstva vnútra SR. Ak bude realizovaná reforma Policajného zboru a jeho práce, posilní sa výrazne postavenie samotného prezidenta Policajného zboru a tým aj postavenie Policajného zboru, bude Sekcia kontroly a inšpekcie Ministerstva vnútra svojím postavením vyvažovať a kontrolovať silný a nezávislý Policajný zbor.
- Riešiť odborný a aj kariérny rast policajtov tak, aby bola schopná efektívne odhaľovať skupiny policajtov, ktorí budú páchať trestnú činnosť.
- V rámci činnosti kontrolovať aj údaje obsiahnuté v štatistike, tak, aby sa minimalizovala možnosť manipulácie s týmito výstupnými údajmi
- Skoncovať s kultúrou nepostihnuteľnosti „našich“ ľudí

2.1 Verejná kontrola

Jednotlivých členov do príslušných komisií, nominuje Rada mimovládnych organizácií pri Úrade vlády SR. Zvýšiť verejnú kontrolu a zároveň ju zabezpečiť ako štandard pri menovacích procesoch v Policajnom zbore.

Záver:

Samozrejme nie je možné v takejto stručnej forme rozobrať komplexne celú reformu Policajného zboru v rámci Ministerstva vnútra SR. Ide o predstavenie filozofie reformy policajného zboru a ide o verziu, ktorú predkladáme na odbornú diskusiu. Dostali ste do ruky materiál, ktorý je v štádiu kreovania a tím odborníkov neustále pracuje na jeho zdokonaľovaní. Z vyššie uvedeného vyplýva, že okrem personálnych zmien vo vedení polície je nutné zmeniť aj celkový systém fungovania PZ, čo zahŕňa zefektívnenie práce polície aj cez zmenu organizácie práce, následne zvýšenie úspešnosti PZ v boji proti kriminalite, finančné ozdravenie PZ a predovšetkým zatriktívnenie povolania policajta. Veríme, že pri nasledovaní vyššie vymenovaných štyroch základných pilierov: transparentnosť, odbornosť, decentralizácia a dôveryhodnosť, je možné dosiahnuť stanovené ciele.